

Недавна сензационална вест да би ратни командант муслиманских снага у сребреничкој енклави, Насер Орић, могао поднети захтев за пензију из Републике Србије донекле је усталасала јавност. Коментари су највећим делом били фокусирани на небитни део те приче, а то је могућност да би на тај начин велики злочинац могао да добија пензију од новца српских пореских обвезника.

Зашто је тај део приче небитан? Зато што право на пензију, стечено током легитимне службе, има свако и не поништава га накнадно стечени статус серијског убице. У том делу, Насер Орић је потпуно у праву. Као сваки други грађанин, ако као вишегодишњи службеник МУП-а испуњава услове, он за то треба да добије пензију која му по закону припада. У правној држави, тако се поступа.

У том делу, Насер Орић је потпуно у праву. Као сваки други грађанин, ако као вишегодишњи службеник МУП-а испуњава услове, он за то треба да добије пензију која му по закону припада.

Ако је ово небитан, који онда ту битан део приче? То је онај део који Срби у својој емотивности нису приметили, нити су прокоментарисали. Према исказу самога Орића, након што је био ослобођен у Хагу он је „у неколико наврата био у Београду“ где је „посетио пријатеље“ (нећемо нагађати ко би све то могао бити, али нека имена долазе на ум) и да би ангажовао адвоката да му регулише права из пензијског осигурања. [\[1\]](#)

Орић је био у Београду? Ако је то тачно, онда битно питање гласи: како су Специјално тужилаштво за ратне злочине и његов шеф, Владимир Вукчевић, на то реаговали? Ако су пропустили да то учине, зашто? Да појаснимо правну ситуацију, да господину Вукчевићу не би пало напамет да покуша да јавности баци прашину у очи како је у Хагу, наводно, у Орићевом предмету било пресуђено по принципу *res iudicata*, па да Тужилаштво за ратне злочине ту више није имало оперативног простора да Орића гони.

Случај новог српског пензионера Насера Орића

Пише: Стефан Каргановић
четвртак, 02 децембар 2010 18:48

У Хагу је било пресуђено једино по неколико тачака селективне оптужнице коју је подигло тужилаштво, а које не покривају ни незнатан део преступа који би се Орићу могли ставити на терет. Опет, да г. Вукчевић не би – рачунајући на необавештеност српске јавности – посезао за безвредним аргументима и рекао да му Хашки трибунал не би дозволио да се меша у његов посао и да српско Тужилаштво у сваком случају нема надлежност када се ради о злочинима почињеним у БиХ, потребно је истаћи две ствари.

Прво, Хашки трибунал прихвата да се Орић може гонити за све преступе који нису били обухваћени хашком оптужницом. Пошто се ту ради о ситуацији која је слична као да је Хитлер 1945. био ухапшен и изведен пред Нирнбершки суд да одговара само за саобраћајне прекршаје (на пример, Орић у Хагу није био терећен за напад ни на једно српско село у близини Сребренице, а неколико десетина их је уништио), то г. Вукчевићу и његовом ревносном сараднику Векарићу оставља врло широк маневарски простор. Да не би било неспоразума по овом важном питању, бићу конкретан. Када је тужилаштво Републике Српске пре две године изричито упитало Хашки трибунал може ли гонити Насера Орића за друге злочине и после ослобађајуће пресуде у Хагу, одговор Трибунала био је подједнако изричит и правно коректан: да, може. Тај одговор важи и за господина Вукчевића.

Орић је био у Београду? Ако је то тачно, онда битно питање гласи: како су Специјално тужилаштво за ратне злочине и његов шеф, Владимир Вукчевић, на то реаговали?

Дакле, да поновимо питање: када је Насер Орић био у Београду да регулише свој пензиони статус, зашто Тужилаштво г. Вукчевића за њега као осумњичено лице није тражило притвор? Ако је сматрало да би један тако одважан гест могао да поремети добросуседске односе, зашто га бар није позвало на информативни разговор?

Други потенцијални изговор г. Вукчевића подједнако је безпредметан. Да, злочини за које је Орић осумњичен јесу се одиграли у БиХ, али законска регулатива којом је основано београдско Тужилаштво за ратне злочине пружа му јурисдикцију која покрива целу територију бивше СФРЈ. То је толико добро познато свим правним стручњацима који се баве овим питањем (па предпостављам и г. Вукчевићу) да ћу се уздржати од своје уобичајене праксе и чак нећу наводити извор за ту тврдњу. Ако г. Вукчевић не зна о чему говорим, нека то слободно каже и ја ћу му онда доставити све потребне податке.

Случај новог српског пензионера Насера Орића

Пише: Стефан Каргановић
четвртак, 02 децембар 2010 18:48

Према томе, понавља се исто питање: када је Орић био у Београду да регулише неке своје приватне послове, зашто између њега и г. Вукчевића тада није било никаквог контакта

Када је тужилаштво Републике Српске пре две године изричито упитало Хашки трибунал може ли гонити Насера Орића за друге злочине и после ослобађајуће пресуде у Хагу, одговор Трибунала био је подједнако изричит и правно коректан: да, може.

Али то није једино питање за господина са брадом који стоји на челу српског Тужилаштва за ратне злочине. Као што се каже у англофоном свету, *the devil is in the details*. Један од тих детаља који ме копка од ослобађања Ејупа Ганића пред лондонским судом је следћи. Опет по српском обичају скоро нико није запазио нити је прокоментарисао једну врло чудну околност. Ганић се из Лондона вратио у Сарајево – преко Истанбула. Хмммм.... Колико ме познавање географије служи, пут од Лондона до Сарајева не води преко Истанбула. Не сугеришем никакве спекулативне закључке да је Ганић ишао преко Турске да би се са Турцима договорио како да се најбоље освети Србима. Ради се о нечем другом. Ако је потерница на основу које је Ганић био задржан на лондонском аеродрому и даље на снази (а зашто не би била?) исход екстрадиционог процеса у Великој Британији не прејудицира задржавање и сличан процес по истом основу у свакој другој страни држави где би се Ганић појавио.

То значи да је Турска имала обавезу да Ганића, када је слетео у Истанбулу, задржи и подвргне екстрадиционом поступку по истој пријави Србије по којој је то било учињено у Лондону. Под предпоставком, наравно, да је пријава још увек на снази.

Да ли је? Или је кукавички и без знања јавности била дискретно повучена да се добросуседски односи не би опет реметили? То је још једно вруће питање за г. Вукчевића.

Чекамо његов одговор.

Случај новог српског пензионера Насера Орића

Пише: Стефан Каргановић
четвртак, 02 децембар 2010 18:48

[1] Глас Јавности, 29-11-2010